

Udstillingen er blevet beskrevet som intet mindre end ”breaking kunsthistorie-news”, som ”Frodig fantasi og koldt fravær”, ”uendeligt givende”, ”... en meget velkommen visning af et stort smukt, poetisk, åndeligt og mærkeligt arbejde af en af vores største kunstnere...” – ”Ovartacis galskab og seksualitet”... osv. osv.

Det er naturligvis den aktuelle udstilling på Charlottenborg af ca. 120 værker af Ovartaci, der har trukket overskrifter i hovedparten af de gængse danske aviser – i magasiner, sociale medier og radiokanaler. Og her i november kan man endog læse om Ovartaci og udstillingen i magasinet *Euroman!*

Ovartaci på Danmarkskortet

Det er glædeligt og overvældende at opleve denne enorme interesse for vores storslåede kunstner, Ovartaci – og ikke mindst det leben, der har været i kunstens historieskrivning. Vi er stolte og glade her på museet over den flotte modtagelse, og mødet med et stort publikum i København har utvivlsomt givet et enormt skub til anerkendelsen af kunstneren Ovartaci. Vi har selv længe vidst det, vores europæiske samarbejdspartnere vidste det, anerkendte kunstnere vidste det – og nu er det eftertrykkeligt understreget med den massive mængde omtale og anmeldelserne, at Ovartaci er og var en ener som

menneske og kunstner på den store kunstscene.

Det er langt fra første gang at Ovartacis værker udstilles uden for Aarhus – der har været større og glimrende udstillinger i Amsterdam, Gent og Heidelberg. Men ja, dette er, til dato, det største antal værker, vi har lånt ud til en udstilling.

For en stor dels vedkommende så skyldes den omfattende omtale naturligvis de fantastiske og indiskutable værker, Ovartaci skabte i løbet af sit 91 år lange liv – 56 af dem som patient på et psykiatrisk hospital. Her gav arbejdet med kunsten, troen og hans stædige og passionerede tilgang til udvalgte projekter i hans liv

en anden form for frihed.

Ovartaci var i mange år særdeles produktiv, han vidste, at en stor del af vejen til et bedre psykisk velbefindende gik gennem kunsten, håndværket og det at skabe.

Og netop nu kan man så opleve mange af Ovartacis værker i en helt ny opsætning i formidable rammer på Charlottenborg – Et fornyende og stærkt pust til værkerne og til den måde, de vanligvis præsenteres på her på Museum Ovartaci. Et særdeles bredt udsnit af værker er valgt ud til denne udstilling – ”Ovartaci & Galskabens Kunst” – af kurator Mathias Kryger. Et stærkt udvalg, der rummer hovedparten af Ovartacis menneskelige og kunstneriske scene med et

hav af interessante temaer. Vi skal huske, at kender man til Ovartacis historier og dybder, så ved man, at Ovartaci er så meget!

Han/hun/hen – kampen om kønnet

Ét af Ovartacis projekter, der naturligt nok også altid er stærkt i fokus, var hans ønske om at blive afseksuliseret som mand og i stedet ved hjælp af en fysisk transformation opnå det for Ovartaci ultimative; at blive ”en smuk og ren kvinde”. Renheden kom af denne fuldstændige kontrol, som han tillagde kvinder, over de seksuelle drifter. Ovartaci forvandlede sit ydre med de midler, der nu en gang var til rådighed på hans tid og ansøgte om køns-

skifteoperation i to omgange, hvilket slutteligt bevilgedes. Overtaci var et "stort" menneske. Han søgte visdom – det åndelige, det højeste og ultimative i Nirvana – han søgte den indre ro, og han kunne arbejde med flere verdener og bevidstheder. Derfor er det ikke kun én til én, når man beskæftiger sig med denne kunstner.

Alligevel blev det fra begyndelsen af udstillingsperioden overvejende til en debat om, hvilket pronomen der er korrekt at anvende på Overtaci. Denne del af "hele Overtacis oeuvre ..." blev gjort til det vigtigste – spændt for en moderne vogn, og en rask lille fløjkrig blev lanceret i navnlig én artikel i "VICE Magazine":

"I Aarhus er kunstneren Overtaci 'han', i København 'hun'..." – det blev fremlagt som respektløst og politisk ukorrekt at benævne Overtaci med "han" – når det nu lykkedes for ham at blive gjort til kvinde.

En fandens fantast og et mandfolk ...

Vi er ikke bange for debatter eller nye vinkler – det har vi grundlæggende meget af som en del af museets ansvarsområde. Men det er ærgerligt, at der ud af hele paletten vælges denne ensidige vinkel. En kamp, som Overtaci slet ikke havde i sine prioriteter at udkæmpe – han havde sine helt egne og andre, der var vigtigere.

Overtaci opnår at blive 91 år – hans skizofreni og kunstneriske virke brænder ud, han har længe forinden ladet de lange grå lokker falde, fordi; "Et sådant ældet og rynket ansigt ikke var værdigt til at bære en så smuk ramme ...", som han selv formulerede det. Om virketangen ved vi, at den også klinger af de sidste år af hans liv, og han får en vis afstand til sine kunstværker – han afviser dem ikke, men udtrykker det fint på sin egen måde; "Jeg har da vist været en fandens fantast ..."

Overtaci sov stille ind d. 25. november, 1985 efter et langt, produktivt og meget specielt liv i institutionens rammer – ét liv ud af mange, ifølge Overtaci selv. Et liv, der tog en

drastisk drejning med opholdet i Argentina – var han ikke rejst ud, havde han måske ikke skullet leve sit liv i Risskov. Havde han ikke levet sit liv i Risskov, havde vi givetvis ikke haft kunstværker og en kunstner i dette format, som et uvurderligt indspark i den etablerede kunstverden. Få år før sin død udtaler han til afdelingssygeplejersken; "Jeg hedder Louis Marcussen, og jeg er et mandfolk!" Så ja, i Aarhus siger vi stadig han om Overtaci.

Mia Lejsted